

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Економічний факультет
Кафедра міжнародної економіки

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ

обов'язкова

Освітньо-професійна програма:	Міжнародні економічні відносини
Спеціальність:	292 Міжнародні економічні відносини
Галузь знань:	29 Міжнародні відносини
Рівень вищої освіти:	перший (бакалаврський)
Факультет:	Економічний
Мова навчання:	Українська
Розробники:	Михайлина Д.Г., доцент кафедри міжнародної економіки, к.е.н.
Профайл викладача	https://interec.info/persons/myhajlyna-diana-georgiyivna/
Контактний тел.	+ 380 506185355
Email:	d.mykhaylyna@chnu.edu.ua
Сторінка курсу в Moodle	https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=2875
Консультації	Очні консультації: за попередньою домовленістю. Онлайн-консультації: згідно з графіком.

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни). Курс «Міжнародні економічні відносини» викладається у 3-му семестрі і належить до циклу обов'язкових навчальних дисциплін. Ґрунтуючись на знаннях, здобутих студентами у ході вивчення більшості обов'язкових та вибіркових компонент ОП, є фундаментом для переходу від загальноекономічних до спеціальних дисциплін у галузі міжнародних економічних відносин. Дозволяє систематизувати знання, отримані з інших дисциплін, у напрямку розуміння та аналізування особливостей формування і розвитку міжнародних економічних відносин.

2. Мета навчальної дисципліни - сформувати розуміння студентами змісту міжнародних економічних відносин та дії об'єктивних законів і принципів їхнього розвитку. Вивчення курсу дає глибше розуміння форм МЕН, основного інструментарію та умов їхньої реалізації в умовах сучасних структурних трансформацій.

3. Пререквізити. Теоретико-методологічною базою для вивчення дисципліни є «Економічна теорія», «Макроекономіка», «Мікроекономіка», «Історія економіки та економічної думки», «Вступ в спеціальність».

Компетенції та результати навчання дисципліни «Міжнародні економічні відносини» є необхідними для засвоєння таких дисциплін як «Зовнішньоекономічна діяльність», «Міжнародні фінанси», «Міжнародна торгівля», «Міжнародний маркетинг», «Торговельна політика і комерційна дипломатія», «Міжнародна економічна діяльність України», «Міжнародний бізнес», «Міжнародний економічний аналіз».

4. Результати навчання. Відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів галузі знань 29 «Міжнародні відносини» за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини» (освітньо-професійна програма «Міжнародні економічні відносини») вивчення дисципліни сприяє формуванню:

Спеціальних компетентностей:

СК 2. Здатність використовувати базові категорії та новітні теорії, концепції, технології і методи у сфері міжнародних економічних відносин з урахуванням їх основних форм, застосовувати теоретичні знання щодо функціонування та розвитку міжнародних економічних відносин.

СК 9. Здатність до діагностики стану досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.

Програмних результатів навчання:

ПРН 4. Систематизувати й упорядковувати отриману інформацію щодо процесів і явищ у світовому господарстві; оцінювати та пояснювати вплив ендегенних і екзогенних факторів на них; формулювати висновки і розробляти рекомендації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.

ПРН 8. Розуміти, виділяти й описувати нові явища, процеси й тенденції глобального розвитку, механізми й інструменти реалізації економічної політики та світових інтеграційних / дезінтеграційних процесів, у тому числі та євроатлантичної інтеграції.

ПРН 9. Розуміти і вміти застосовувати, відповідно до інших вимог освітньої програми, сучасні теорії та методи розв'язання спеціалізованих складних задач і практичних проблем у сфері міжнародної торгівлі товарами та послугами, міжнародного руху капіталу, міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин, мобільності людських ресурсів, міжнародного трансферу технологій.

ПРН 18. Досліджувати економічні явища та процеси у міжнародній сфері на основі розуміння категорій, законів; виділяючи й узагальнюючи тенденції, закономірності функціонування та розвитку світового господарства з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.

5. Опис навчальної дисципліни

5.1. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
л		п	лаб	інд	с.р.	
<i>Теми лекційних занять</i>	<i>Змістовий модуль 1. МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ ЯК СИСТЕМА</i>					
Тема 1. Теоретичний зміст та генезис МЕВ	11	2	2			7
Тема 2. МЕВ у системі світового господарства	13	4	2			7
Тема 3. Суб'єкти МЕВ	11	2	2			7
Тема 4. Середовище МЕВ	13	3	3			7
Тема 5. Теорії міжнародної торгівлі	11	2	2			7
Тема 6. Інтернаціоналізація як базовий процес розвитку МЕВ	11	2	2			7
Підсумкове завдання до змістового модулю 1	5		2			3
<i>Разом за ЗМ 1</i>	<i>75</i>	<i>15</i>	<i>15</i>			<i>45</i>
<i>Теми лекційних занять</i>	<i>Змістовий модуль 2. РІВНІ ТА ФОРМИ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН</i>					
Тема 7. Міжнародні фінансово-кредитні відносини	11	2	2			7

Тема 8. Міжнародні виробниче та науково-технологічне співробітництво	13	4	2			7
Тема 9. Світовий ринок робочої сили	11	2	2			7
Тема 10. Міжнародні торговельні та транспортні відносини	13	3	3			7
Тема 11. Міжнародна економічна інтеграція	11	2	2			7
Тема 12. МЕВ у вирішенні глобальних проблем	14	2	2			7
Підсумкове завдання до змістового модулю 1	5		2			3
<i>Разом за ЗМ 2</i>	<i>75</i>	<i>15</i>	<i>15</i>			<i>45</i>
Усього годин	150	30	30	-	-	90

5.2. Зміст завдань самостійної роботи

Самостійна робота студентів в рамках дисципліни «Міжнародні економічні відносини» направлена на поглиблення знань з кожної теми. Вона включає наступні види робіт: опрацювання рекомендованої літератури, пошукова робота, виконання тестових завдань, вирішення кейсів, підготовку презентацій, виконання індивідуальних та командних проектів з аудиторним захистом та обговоренням результатів тощо. За кожну презентацію, в якій викладено обґрунтовану думку, студент може отримати до 5 балів. Кількість балів, в яку оцінено виконання дослідницького завдання, може бути зменшена за наступні недоліки: неповна відповідь, порушення логіки викладу матеріалу, недостатня аргументація, обмежене використання довідкових джерел, недбале оформлення, неактуальна інформація. Загалом результати самостійної роботи здобувача оцінюються викладачем на практичних заняттях.

№ з/п	Назва теми (форма контролю)	Кількість годин
1	Історичні етапи розвитку МЕВ	7
2	Міжнародний поділ праці: форми та напрямки розвитку	7
3	Міждержавний рівень суб'єктів МЕВ	7
4	Головні детермінанти дослідження економічного середовища МЕВ	7
5	Неотехнологічні концепції міжнародної торгівлі	7
6	Мікрорівень інтернаціоналізації МЕВ	7
Підсумкове завдання до змістового модулю 1: Командна творча робота над проектом у розрізі тем модуля		3
7	СПЗ (СДР) як елемент сучасної світової валютної системи	7
8	Сучасні тенденції розвитку світового ринку технологій	7
9	Сучасні центри прийняття міжнародної робочої сили	7
10	Світовий ринок послуг	7
11	Міжнародна економічна інтеграція метарівня. Транскордонне співробітництво	7
12	Міжнародні організації, що займаються розв'язанням глобальних економічних проблем	7
Підсумкове завдання до змістового модулю 2: Командна робота над проектом "Глобальні проблеми людства і напрямки їхнього розв'язання"		3

6. Освітні технології, методи навчання і викладання навчальної дисципліни

Методи навчання

МН 1 - вербальні методи (лекція, бесіда, диспут, пояснення, розповідь тощо);

- МН 2 - практичні методи (практичні роботи);
- МН 3 - наочні методи (демонстрація, ілюстрація);
- МН 4 - пояснювально-ілюстративні методи;
- МН 5 - проблемно-пошукові методи;
- МН 6 - кейс-метод;
- МН 7 - інтерактивні методи;
- МН 8 - ситуаційні завдання;
- МН 9 - робота з інформаційними ресурсами: з навчально-методичною, науковою, нормативною літературою та інтернет-ресурсами;
- МН 10 - самостійна робота над індивідуальним завданням або за програмою навчальної дисципліни;
- МН 11 - дистанційне навчання з використанням відповідних онлайн-платформ.

Методи оцінювання

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання можуть бути:

- МО 1 - фронтальне опитування;
- МО 2 - індивідуальне опитування;
- МО 3 - презентація результатів виконання індивідуальних завдань (творчих, розрахункових, аналітичних);
- МО 4 - презентація результатів виконання командних завдань;
- МО 5 - захист бізнес-кейсів, проектів;
- МО 6 - ділові ігри;
- МО 7 – реферати;
- МО 8 – есе.

7. Контроль та оцінювання результатів навчальних досягнень студентів з навчальної дисципліни

Відвідування занять. Відвідування занять - обов'язкова умова виконання навчального плану дисципліни. За відсутності здобувача на практичному занятті він втрачає можливість отримати бали як результат його оцінювання по конкретній темі. Форми навчання визначені затвердженим графіком освітнього процесу Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Дедлайни та перескладання. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (мінус 1 бал за кожен день порушення дедлайну). Перескладання модулів відбувається з дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний, участь у конференції, студентській олімпіаді тощо).

Академічна доброчесність. Здобувачі повинні самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання. В разі використання чужих ідей, розробок, тверджень, обов'язковим є посилання на джерела інформації. Списування під час контрольних заходів має наслідком отримання незадовільної оцінки за відповідний вид роботи.

Критерії оцінювання. Максимальна кількість балів, яку студент може отримати в процесі вивчення дисципліни протягом семестру, становить 100 балів, з яких 60 балів студент набирає при поточних видах контролю і 40 балів – у процесі підсумкового виду контролю (екзамену). Максимальна кількість балів складає: за перший модуль – 30 балів, за другий модуль – 30 балів (разом – 60 балів).

Проведення підсумкового контролю здійснюється у формі екзамену в обов'язку навчального матеріалу, визначеного навчальною програмою дисципліни і в терміни, передбачені графіком навчального процесу. Загальна підсумкова оцінка з дисципліни (максимум 100 балів) визначається як сума балів поточного і модульного контролю та результатів екзамену (як можливість отримання додаткових балів, якщо набрані протягом семестру бали не влаштовують студентів). У випадку отримання менше 50 балів за результатами загального підсумкового контролю, студент обов'язково здійснює

перескладання для ліквідації академічної заборгованості. Якщо здобувач вищої освіти набрав менше 35 балів, він не допускається до складання екзамену.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)													Екзамен	Сума	
За темами															
Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2									
T1	T2	T3	T4	T5	T6	МК1	T7	T8	T9	T10	T11	T12			МК2
3	3	3	3	3	3	12	3	3	3	3	3	3			12
30						30						40	100		
За видами діяльності															
ПР	ПП	МЗМ	ПТМ	ПР	ПП	МЗМ	ПТМ								
18	5	3	4	18	5	3	4								

МК1, МК2 – модульна контрольна робота

T1, T2 ... T12 – теми змістових модулів

ПР – поточна робота на заняттях

ПТМ – підсумкове тестування за модулем (на платформі Moodle)

МЗМ – міні-залік (індивідуальне експрес-опитування по питаннях модуля)

ПП – підсумковий проект:

- ✓ ЗМ 1. “Підсумкова творча робота” (командна робота над проектом у розрізі тем модуля)
- ✓ ЗМ 2. “Глобальні проблеми людства і напрямки їхнього розв’язання” (командна робота над проектом)

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	оцінка (бали)	пояснення за розширеною шкалою
відмінно	A (90 – 100)	відмінно
добре	B (80 – 89)	дуже добре
	C (70 – 79)	добре
задовільно	D (60 – 69)	задовільно
	E (50 – 59)	достатньо
незадовільно	FX (35 – 49)	незадовільно (з можливістю повторного складання)
	F (1 – 34)	незадовільно (з обов’язковим повторним курсом)

8. Рекомендована література

8.1. Основна

1. Амеліна І.В., Попова Т.Л., Владимірова С.В. Міжнародні економічні відносини: Навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2017. 256 с.

2. Зінчук Т., Горбачева І., Ковальчук О., Куцмус Н., Усюк Т., Пивовар П., Данкевич В., Прокопчук О. Міжнародні економічні відносини та зовнішньоекономічна діяльність: Навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 512 с.

3. Козак Ю.Г. Міжнародні економічні відносини: Навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 400 с.

4. Міжнародна економіка: підручник / Д. Г. Лук'яненко, А. М. Поручник, Я. М. Столярчук. К.: КНЕУ, 2014. 762 с.
5. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник / Колектив авторів; за редакцією С. О. Якубовського, Ю. О. Ніколаєва. Одеса: «Одеський національний університет імені І. І. Мечникова». 2015. 305 с.
6. Школа І.М., Козменко В.М., Бабінська О.В. Міжнародні економічні відносини: Підручник / За ред. І.М.Школи. К.: КНТЕУ, 2003. 589 с.
7. Dunn Robert M., Mutti John H. International Economics, Sixth Edition. Routledge, London, 2004. 545 p.
8. Krugman Paul R., Obstfeld Maurice, Melitz Marc J. International economics: theory and policy. 11th ed. Pearson, 2018. 803 p.

9. Інформаційні ресурси

Офіційні сайти органів державного управління України:

1. Верховна Рада України URL: <http://www.rada.gov.ua>
2. Державного комітет статистики України URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
3. Державна служба експортного контролю України URL: <http://www.dsecu.gov.ua>
4. Кабінет Міністрів України: <http://www.kmu.gov.ua>
5. Міністерство економіки України: <http://www.me.gov.ua>
6. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. URL: <http://me.kmu.gov.ua>
7. Міністерство закордонних справ України: <http://www.mfa.gov.ua>
8. Міністерство фінансів України: <http://www.minfin.gov.ua>
9. Національний банк України: <http://www.nbu.gov.ua>
10. Національний інститут стратегічних досліджень. URL: <http://www.niss.gov.ua>
11. Рада національної безпеки і оборони України: <http://www.rainbow.gov.ua/>

Офіційні сайти міжнародних організацій та аналітичних видань:

1. Всесвітня торговельна організація (WTO). URL: <http://www.wto.org/>
2. Всесвітня туристична організація (WTO). URL: <http://www.world-tourism.org/>
3. Інститут глобальних стратегій. URL: <http://www.igls.com.ua>
4. Інститут світової економіки і міжнародних відносин. URL: <http://www.iweir.org.ua>
5. Інформаційний сервер про Україну. URL: <http://www.uazone.net>
6. Міжнародна організація праці (ILO). URL: <http://www.ilo.org/>
7. Міжнародний валютний фонд (IMF). URL: <http://www.imf.org/>
8. Міжнародний інститут статистики (ISI). URL: <http://isi.cbs.nl/>
9. Організація економічної співпраці та розвитку (OECD). URL: <http://www.oecd.org/>
10. Світовий банк (World Bank). URL: <http://www.worldbank.org/>
11. Світовий економічний форум (WEF). URL: <http://www.weforum.org>
12. Європейський союз. URL: <http://www.europa.eu.int>
13. ЮНКТАД. URL: <http://www.unctad.org>
14. COT. URL: <http://www.wto.org>
15. Статистична база ООН. URL: <http://www.trademap.org>
16. Статистичний офіс Європейської співдружності. URL: <http://europa.eu.int/>
17. Світовий інвестиційний звіт (WIR). URL: <http://www.unctad.org/wir>
18. Hofstede Insights. URL: <https://www.hofstede-insights.com/country>
19. Deloitte Global Reports. URL: <https://www2.deloitte.com/global/en/pages/about-deloitte/articles/gx-global-reports-archives.html>
20. KPMG Annual Reports. URL: <https://home.kpmg/dk/en/home/about/annual-reports-.html>
21. Ernst & Young Global Reports. URL: https://www.ey.com/en_gl/reporting-insights
22. Pricewaterhouse Coopers Global Reports. URL: <https://www.pwc.com/gx/en/research-insights.html>